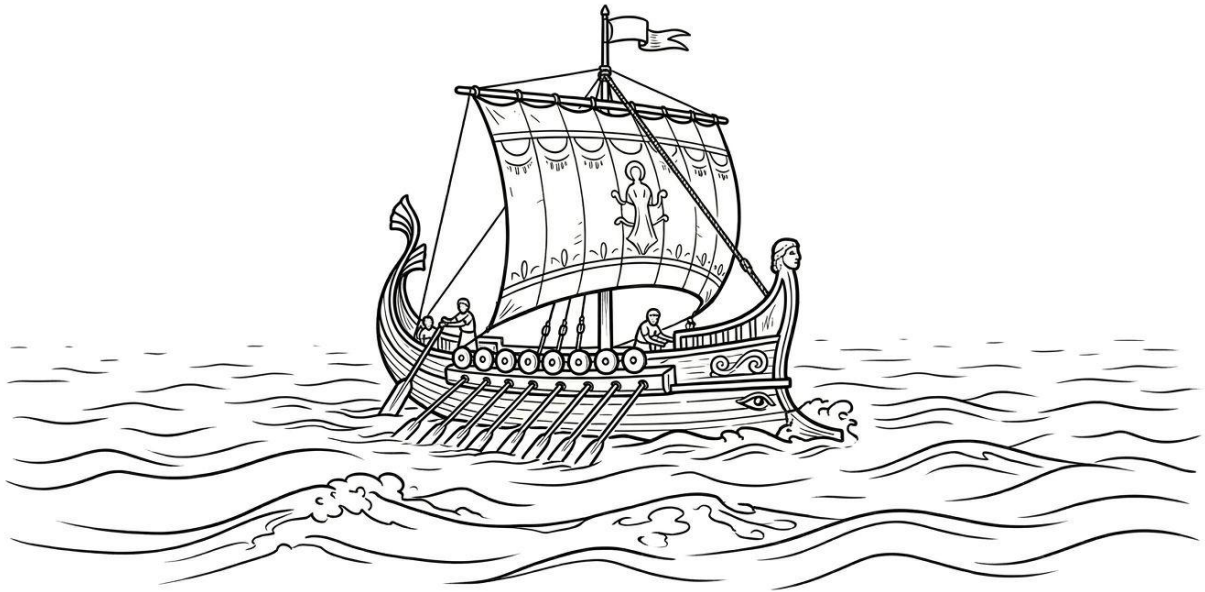


Skutky apoštolů – Velké dobrodružství začíná!

Skutky apoštolů jsou jako **druhá část** seriálu podle knih, které napsal **Lukáš**. V **první řadě** jsme sledovali **život Ježíše**, který se ve **druhé řadě** vrací k Otci do nebe, ale na zemi nechává své **přátele – apoštolů**. Ti dostanou těžký úkol: **donést radostnou zprávu o Ježíši** z malého Jeruzaléma až na konec světa!



1. Kdo napsal tuhle knihu a pro koho?

- **Starý známý autor:** Knihu napsal **Lukáš**, který byl lékař a dobrý přítel apoštola **Pavla**. Protože ho na některých cestách **doprovázel osobně**, píše občas v knize slůvko „my“ (např. „*vypluli jsme*“).
- **Dva díly seriálu:** Lukáš nenapsal jen evangelium, ale i pokračování – tuto knihu **Skutky apoštolů**. Je to jako seriál: první řada (Evangelium) je o tom, co Ježíš dělal na zemi, a druhá řada (Skutky) je o tom, jak v jeho díle pokračovali učedníci s pomocí Ducha svatého.
- **Záhadný pan Teofil:** I tuto svou knihu Lukáš věnoval „vznešenému Teofilovi“. Už víme, že toto jméno znamená „**Bohu milý**“. Lukáš ji tedy napsal také pro každého, kdo chce patřit do Boží rodiny.



Úkol: Představ si, že ti pošťák přinese tlustý dopis a na něm je napsáno: *Pro toho, koho má Bůh moc rád.* Otevřel bys ho? Svatý Lukáš ho napsal přesně pro tebe.

Napiš na obálku dopisu **své jméno**.

Co bys **chtěl**, aby v něm **bylo napsáno**?

2. Církev? A kdo je tu hlavní hrdina?

I když se kniha jmenuje Skutky apoštolů, hlavním hrdinou, který vším hýbe, je **Duch svatý**.

Apoštolové se po Velikonocích schovávali a měli hrozný strach. Ale o Letnicích na ně sestoupil Duch svatý. Vypadalo to jako **ohnivé jazyky** nad jejich hlavami a slyšeli zvuk jako silný vítr. Duch svatý je úplně **proměnil**! Dal jim obrovskou **odvahu**, takže hned vyšli ven a začali **mluvit o Ježíšovi**.

S tím souvisí dvě věci, které platí i pro nás:

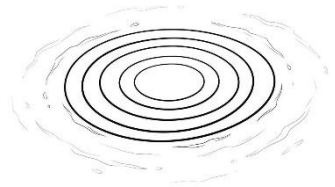
- **Bůh fandí všem a církev je pro každého:** Když apoštolové mluvili, stal se zázrak. Lidé, kteří do Jeruzaléma přijeli z různých koutů světa a mluvili jinými jazyky, jim dokonale rozuměli! Všichni pochopili, že Boží náruč je otevřená dokořán pro úplně každého. V církvi nikdo není cizí a nesmí zůstat stát venku za dveřmi.
- **Dostali jsme povolání:** Apoštolové si tu obrovskou radost nenechali pro sebe. Slovo „apoštol“ totiž znamená „**poslaný**“. Tomu se říká *apoštolát* – je to úkol od Ježíše, abychom šli, vyprávěli o něm ostatním, a dělali svět lepší a radostnější. S pomocí Ducha svatého se z ustrašených učedníků stali odvážní misionáři.

🗨 **Úkol: „Církev je náš dům“.** Každý v něm má **své místo!** Kdo by v něm s tebou měl bydlet, aby nikdo nebyl sám?

Napiš jméno nebo nakresli jednoho člověka, kterého bys chtěl do velké Boží rodiny pozvat (třeba nového spolužáka ze třídy, který ještě nemá přátele – nebo někoho úplně jiného!)

3. Tři části velkého putování

Zkusili jste někdy hodit do vody kámen? Co jste viděli na hladině? **Příběh ve Skutcích apoštolů** nám může připomínat právě takové **kruhy na vodě**:




1. **Jeruzalém (Start):** Tady to všechno začalo. Duch svatý sestoupil na učedníky a vznikla první církev, která žila jako jedna rodina. Lidé drželi spolu, dělili se o jídlo i majetek a nikdo netrpěl nouzí.
2. **Judsko a Samařsko (Na cestě):** Když začali lidé učedníky v Jeruzalémě pronásledovat, rozutekli se do okolí. Ale místo aby byli smutní, vyprávěli o Ježíši všude, kam přišli. Tak se k církvi přidal i jejich bývalý nepřítel Šavel, který přijal jméno Pavel.
3. **Až na konec země (Cíl):** Apoštol Pavel se vydává na dlouhé misijní plavby lodí. Získává pro Ježíše mnoho lidí a pomáhá jim založit společenství v Řecku i jinde v Evropě. Kniha končí tím, že Pavel dorazí až do tehdejšího hlavního města – do Říma, odkud se radostná zpráva šíří dál.

💡 **Úkol: „Záchranné kruhy“.** Učedníci drželi spolu a všechno měli společné. Postavte se do kruhu a chyťte se za ruce. Jeden z vás se zkusí zaklonit a ostatní ho musí udržet. Tohle dělala první církev – **pomáhala těm, kteří se dostali do potíží.**

4. Dobrodružství, která tě zvednou ze židle!

V téhle knize není nouze o **napínavé okamžiky**, které připomínají akční film. Tady jsou ty nejdůležitější:

- **Letnice – Když si lidé zase rozumějí (kapitola 2):** Znáte příběh o babylonské věži? Tam si lidé kvůli své pýše přestali rozumět. O Letnicích udělal Duch svatý přesný opak! Stal se **obrovský zázrak** – apoštolové kázali a **lidé** z celého světa **jim dokonale rozuměli**. To byl den, kdy se **církev** narodila jako **jedna velká rodina** pro celý svět.
- **Odvážný Štěpán (kapitola 7):** Štěpán byl jedním z prvních pomocníků apoštolů (jáhen). Byl moudrý a nebál se **vyprávět příběh** o tom, **jak měl Bůh rád lidi** už od dob Abraháma až po Ježíše. Zlí lidé se na něj ale rozzlobili a zabili ho. Štěpán se tak stal prvním **mučedníkem** (člověkem, který zemřel pro víru). Učedníci pak museli z Jeruzaléma utéct, ale díky tomu začali o Ježíši vyprávět všude, kam přišli.
- **Velký obrat u Damašku (kapitola 9):** Jeden muž jménem Šavel pronásledoval Ježíšovy učedníky. Když jel do města Damašek, oslepilo ho světlo z nebe a uslyšel hlas: „Šavle, proč mě pronásleduješ?“ Byl to sám Ježíš! **Z Šavla** se pak stal **největší misionář**, kterého známe jako **Pavla**. Bůh ukázal, že si může vybrat nejméně pravděpodobného člověka a úplně mu změnit srdce.
- **Petr a voják Kornélius (kapitola 10):** Apoštol Petr si původně myslel, že Ježíš přišel jen pro lidi z jeho národa. Bůh mu ale seslal zvláštní sen, a pak ho poslal do domu římského vojáka Kornélia. Když Petr viděl, jak on i jeho rodina touží po Bohu, pochopil, že „**Bůh nikomu nestrání** a má otevřenou náruč pro všechny národy na zemi!“
- **Ztroskotání na moři (kapitola 27):** Když vezli apoštola Pavla v poutech na lodi do Říma, přišla **bouře**, která trvala mnoho dní. Loď nakonec ztroskotala. **Pavel** ale celou dobu **všechny povzbuzoval**, protože mu anděl slíbil, že je Bůh zachrání. Bezpečně se dostali na ostrov Malta.

 **Úkol: „Zpráva v lahvi“.** Představ si, že jsi s Pavlem ztroskotal na ostrově. Napiš na kousek papíru jednu věc, která ti dává naději, když máš strach (např. „*Bůh je se mnou*“ nebo „*Mám skvělou rodinu*“). Papírek sroluj, převaž provázkem a budeš mít svůj vlastní svitek s důležitou zprávou!



Mini-kvíz „Znalec Skutků apoštolů“

1. Která kniha byla „prvním dílem“ před Skutky apoštolů?

- A) Kniha Genesis.
- B) Lukášovo evangelium.
- C) Zjevení apoštola Jana.

2. Jak se projevilo seslání Ducha svatého o Letnicích?

- A) Začalo strašně sněžit.
- B) Všichni učedníci okamžitě usnuli.
- C) Jako silný vítr a ohnivé jazyky nad hlavami učedníků.

3. Který velký misionář cestoval po moři a zakládal společenství v Evropě?

- A) Apoštol Pavel.
- B) Jáhen Štěpán.
- C) Král Agrippa.

4. Co dělali první křesťané v Jeruzalémě?

- A) Schovávali si peníze jen pro sebe.
- B) Společně se modlili, lámali chléb a dělili se o majetek.
- C) Stavěli obrovskou věž do nebe.

Šifra „Kdo tě doprovází?“

Každý z nás má totiž pomocníka, kterého nám Ježíš poslal, aby nám dával radost, lásku a odvahu. Kdo to je?

Když vyluštíte šifru (tomuto písmu se říká morseovka), určitě se to dozvíte! Jestli nevíte, jak se morseovka luští, můžete se ji naučit na stránkách <http://morseovaabeceda.cz/tabulka/>

| -.. | ..- | ---- | |... | ...- | .- | - | -.- |

NAŠÍM PRŮVODCEM JE _____

🗨️ Tipy pro další diskusi s dětmi (pro učitele / rodiče / katechety):

1. téma: Ze strachu odvaha (Letnice)

- **Otázka:** Učedníci byli nejdřív zamčení v domě a báli se. Pak přišel Duch svatý a oni šli odvážně ven mluvit s lidmi. Stalo se vám někdy, že jste se něčeho hrozně báli (třeba jít k zubaři nebo mluvit před celou třídou), ale nakonec jste našli odvahu? Kdo nebo co vám tehdy pomohlo?

Děti ve věku 6–11 let se neustále setkávají s novými situacemi, které v nich vyvolávají úzkost a strach z neúspěchu (vstup do školy, zkoušení, sociální tlak v kolektivu). Ztotožnění se s „ustrašenými učedníky“, kteří dostali posilu, jim dává najevo, že strach je normální a lze ho s pomocí (Boží i lidskou) překonat.

2. téma: Jeden za všechny, všichni za jednoho (První církev)

- **Otázka:** O prvních křesťanech čteme, že byli jako jedna rodina – dělili se o své věci, peníze i jídlo, aby nikdo neměl hlad. Jak můžeme v naší skupině nebo doma zařídit, aby se nikdo necítil odstrčený nebo sám? Co můžeme dnes s někým sdílet?

V tomto věkovém období se intenzivně rozvíjí prosociální chování a smysl pro spravedlnost. Děti začínají silně vnímat, když je někdo z kolektivu vyčleňován. Téma jim pomáhá prakticky uplatnit empatii a pochopit, že společenství (církev) stojí na konkrétních vztazích a vzájemné pomoci.

3. téma: Překonání neznáma (Apoštol Pavel na cestách)

- **Otázka:** Apoštol Pavel cestoval do zemí, kde nikoho neznal a kde lidé mluvili jinak. Přesto si tam našel přátele. Jaké to je, když přijдете někam, kde to vůbec neznáte (třeba první den na táboře nebo v novém kroužku)? Co vám pomůže se tam začít cítit dobře?

Děti v tomto věku začínají opouštět bezpečný rodinný přístav a objevují širší svět. Diskuse o adaptaci na nové prostředí rozvíjí jejich emoční inteligenci a dává jim prostor sdílet své obavy i úspěchy z osamostatňování se.

Tip na diskusní metodu pro mladší děti: „Létající dopis“

Tato metoda skvěle propojuje dynamiku knihy Skutků (kde se neustále cestuje a posílají se dopisy a zprávy) s potřebou pohybu a zapojení všech dětí.

1. **Příprava:** Učitel zmačká papír do měkké kuličky (to je „dopis od Pavla“).
2. **Pravidlo kurýra:** Děti sedí v kruhu. Učitel položí diskusní otázku (např. „Co nejhezčího můžeme udělat pro kamaráda, který je smutný?“). Poté hodí papírovou kuličku vybranému dítěti.
3. **Slovo má kurýr:** Kdo drží kuličku („dopis“), má slovo a odpovídá. Ostatní naslouchají.
4. **Předání zprávy:** Jakmile dítě odpoví, hodí kuličku dalšímu spolužákovi, který se hlásí, nebo kterého si samo vybere, aby mohl také na otázku odpovědět. Kulička musí během hry doputovat k co nejvíce dětem.

Metoda udržuje pozornost dětí, protože musí sledovat, kam „dopis“ letí. Prvek házení odbourává napětí a ostych z mluvení. Zároveň vizuálně a pohybově vyjadřuje hlavní motiv – předávání zprávy dál a dál.